

Γρηγόρης Αυξεντίου: “Οι υπηρεσίες προς την πατρίδα δεν εξαργυρώνονται” – 68 χρόνια από τον ηρωικό θάνατό του

/ [Ιστορία - Εθνικά Θέματα](#)

«Ο αγώνας δεν είναι πάρε-δώσε. Κι όσοι επιζήσουν ας μην αναμένουν, ή ακόμα πιο χειρότερο, ας μην επιδιώξουν άλλες ανταμοιβές κι αξιώματα, γιατί οι υπηρεσίες προς την πατρίδα δεν εξαργυρώνονται».

Γρηγόρης Αυξεντίου

Ήταν 3 Μαρτίου του 1957, μέρα κατά την οποία, οι πάνοπλοι Άγγλοι στρατιώτες, περικύκλωσαν το κρησφύγετο του Υπαρχηγού της [ΕΟΚΑ Γρηγόρη Αυξεντίου](#) και έριξαν μέσα σε αυτό βενζίνη και χειροβομβίδα, με αποτέλεσμα να πέσει μαχόμενος ο Σταυραετός του Μαχαιρά. Ο Ήρωας Γρηγόρης Αυξεντίου ενταφιάστηκε την επομένη, 4 Μαρτίου, στις Κεντρικές Φυλακές, στα Φυλακισμένα Μνήματα.

Οι μοναχοί έκρυσαν τον Αυξεντίου στη Μονή και μάλιστα ο ηγούμενος τον είχε «μεταμφιέσει» σε καλόγερο για να τον προστατέψει από τους Άγγλους, λέει ο Επίσκοπος Λήδρας κ. Επιφάνιος, Καθηγούμενος της Μονής, ο οποίος μας μιλάει για την Μονή Μαχαιρά, την μεγάλη και σημαντική ιστορία της και για τον Γρηγόριο Αυξεντίου. Η Ιερά, Βασιλική και Σταυροπηγιακή Μονή της Παναγίας του Μαχαιρά,

στην Κύπρο, βρίσκεται στο ανατολικό άκρο της οροσειράς του Τροόδους, σε υψόμετρο 870 μέτρων. Η Μονή είναι αφιερωμένη στην Παναγία και πανηγυρίζει στα Εισόδια της Θεοτόκου, στις 21 Νοεμβρίου. Επίσης, εορτάζει και στις 13 Δεκεμβρίου, ημέρα εορτής των κτιτόρων της, Αγίων Νεοφύτου, Ιγνατίου, Προκοπίου και Νείλου.

[Πατήστε εδώ ή στην εικόνα για να δείτε το αφιέρωμα στην Pemptousia TV](#)

Για το βάθος ψυχής το οποίο ενέπνευσε τον ήρωα [Γρηγόρη Αυξεντίου](#) (1928 – 1957), υπαρχηγό της ΕΟΚΑ, να θυσιάσει την ζωή του για την ελευθερία της Κύπρου, είχε στο ραδιόφωνο Pemptousia FM και την εκπομπή “Επικαιρότητα” με τη δημοσιογράφο Μαρία Γιαχνάκη, ο Ανδρέας Καουρής, Δήμαρχος της κατεχόμενης Λύσης – δημοσιογράφος.

`<span data-mce-type="bookmark" style="display: inline-block; width: 0px; overflow: hidden; line-height: 0;" class="mce_SELRES_start"></span>`

Η ζωή του

Ο Αυξεντίου γεννήθηκε στο χωριό Λύση Αμμοχώστου στις 22 Φεβρουαρίου 1928. Με την αποφοίτησή του από το γυμνάσιο μετέβη στην Ελλάδα για να σπουδάσει στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων. Μπήκε τελικά στη Σχολή Εφέδρων Αξιωματικών και παράλληλα μελετούσε για να εγγραφεί στη Φιλοσοφική. Υπηρέτησε στα ελληνοβουλγαρικά σύνορα ως Ανθυπολοχαγός πεζικού και μετά

επέστρεψε στην Κύπρο, όπου εργάστηκε ως οδηγός ταξί.

Στις 20 Ιανουαρίου 1955 έγινε η πρώτη συνάντηση του Αυξεντίου με τον Γεώργιο Διγενή - Γρίβα, που ήταν αρχηγός της Ε.Ο.Κ.Α. (Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών) και μπήκε στον αγώνα κατά των Άγγλων. Την άνοιξη του ιδίου χρόνου συμμετείχε στις επιθέσεις κατά της Ηλεκτρικής Εταιρείας και του Ραδιοφωνικού Σταθμού της Λευκωσίας.

Οι αγώνες

Πολύ γρήγορα διακρίθηκε για τις ηγετικές του ικανότητες και του δόθηκε η θέση του υπαρχηγού της Ε.Ο.Κ.Α, της μεγαλύτερης απελευθερωτικής οργάνωσης στο νησί, με κύριο στόχο την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Κατά τη διάρκεια της σύντομης αντιστασιακής του δράσης έλαβε τα ψευδώνυμα «Ζήδρος», «Ρήγας», «Αίαντας», «Άρης», «Μάστρος» και «Ζώτος».

Οι Άγγλοι κατακτητές έκαναν πολλές προσπάθειες για να τον συλλάβουν και τον επικήρυξαν με 5.000 λίρες. Ο Αυξεντίου πάντα τους ξέφευγε και ποτέ δεν έχασε το κουράγιο του. Μια φορά μεταμφιέστηκε σε καλόγερο και κέρασε τους άγγλους διώκτες του χωρίς να τον αναγνωρίσουν. Στις 10 Ιουνίου του 1955 βρήκε την ευκαιρία να παντρευτεί την αγαπημένη του Βασιλική στο μοναστήρι του Αχειροποιήτου.

Στις 12 Δεκεμβρίου 1955 ο Αυξεντίου και όλη η ιεραρχία της ΕΟΚΑ παγιδεύτηκαν από τους Βρετανούς στο όρος Τρόδος, κοντά στο χωριό Σπίλια. Ο Αυξεντίου, όχι μόνο οδήγησε τους συντρόφους του σε ασφαλές μέρος, αλλά άφησε τους Άγγλους να αλληλοपुरοβολούνται και να έχουν πολλά θύματα.

Στα τέλη Φεβρουαρίου 1957 οι αγγλικές δυνάμεις ασφαλείας έλαβαν την πληροφορία από ένα βοσκό ότι ο Αυξεντίου και η ομάδα του κρύβονται σε μια σπηλιά πλησίον της Μονής Μαχαιρά στο όρος Τρόδος. Αμέσως, απόσπασμα από 60 στρατιώτες έφθασε εκεί το απόγευμα της 2ας Μαρτίου. Περικύκλωσε τη σπηλιά και κάλεσε τον Αυξεντίου να παραδοθεί. Ο επικεφαλής του βρετανικού αποσπάσματος, ανθυπολοχαγός Μίντλετον, πλησίασε την είσοδο της σπηλιάς και φώναξε: «Ρίξε τα όπλα σου και παραδώσου, αλλιώς θα επιτεθούμε». Κάποιος απάντησε: «Καλά παραδινόμαστε». Τέσσερις άνδρες βγήκαν έξω, όχι και ο Αυξεντίου. Ο Μίντλετον τον κάλεσε και πάλι να παραδοθεί, αλλά έλαβε την υπερήφανη απάντηση «Μολών λαβέ».

Ο ηρωικός θάνατος για τη λευτεριά

Αμέσως, τέσσερις στρατιώτες όρμησαν μέσα στην σπηλιά. Ο Αυξεντίου τους υποδέχτηκε με καταιγιστικά πυρά. Οι τρεις Βρετανοί οπισθοχώρησαν έντρομοι, ο τέταρτος, ένας δεκανέας, έπεσε νεκρός. Ο Μίντλετον ζήτησε ενισχύσεις, οι οποίες κατέφθασαν αμέσως με ελικόπτερα. Η μάχη συνεχίσθηκε για 10 ώρες, χωρίς αποτέλεσμα για τους επιτιθέμενους. Μπροστά στο αλύγιστο θάρρος του Αυξεντίου και αφού χρησιμοποίησαν όλων των ειδών τα όπλα, οι Βρετανοί έρριψαν στη σπηλιά βόμβες πετρελαίου. Τεράστιες φλόγες κάλυψαν το σπήλαιο, για να τυλίξουν σε λίγο το κορμί του Αυξεντίου.

Η μάχη τελείωσε στις 2 το βράδυ της 3ης Μαρτίου 1957. Το πτώμα του ηρωικού πατριώτη βρέθηκε απανθρακωμένο και τάφηκε την επομένη στις Κεντρικές Φυλακές Λευκωσίας, στο χώρο που είναι γνωστός σήμερα ως «Τα Φυλακισμένα Μνήματα». Ο Γρηγόρης Αυξεντίου ήταν μόλις 29 ετών.